

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

„Hrajeme si a objevujeme svět kolem nás“

Základní škola a Mateřská škola Lužnice p. o.

Lužnice 109, 379 01 Třeboň

Projednán na pedagogické radě dne 25. 8. 2017

Motto školy:

„Nemůžeme všechny děti naučit všechno, ale můžeme je učinit šťastnými.“

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	5
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	6
3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
3.1 Věcné podmínky	7
3.2 Životospráva.....	8
3.3 Psychosociální podmínky.....	9
3.4 Organizace.....	9
3.5 Řízení mateřské školy	12
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	13
3.7 Spoluúčast rodičů	14
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami.....	14
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	15
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	16
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	166
4.1 Povinné předškolní vzdělávání.....	187
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	198
5.1 Zaměření školy.....	19
5.2 Dlouhodobé cíle naší školy	19
5.3 Metody a formy vzdělávání, které jsou v MŠ uplatňovány	20
5.4 Zajištění vzdělávání dětí ze speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	221
5.5 Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	22
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	23
6.1 Integrované bloky- Tematický roční plán	23
6.2. Hlavní cíle a výstupy integrovaného bloku.....	23
6.2.1 Já a moje školka	244
6.2.2 Barevný podzim	287
6.2.3 Čarovná zima.....	30
6.2.4 Moje rodina	343
6.2.5 Jaro –probouzí se příroda	376
6.2.6 Letní radovánky.....	409
7. Evaluační systém.....	432

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
„Nemůžeme všechny děti naučit všechno, ale můžeme je učinit šťastnými.“

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Lužnice p. o.

Sídlo školy:

Základní škola a Mateřská škola Lužnice p. o.
Lužnice 109
379 01 Třeboň
IČO: 71006214
RED-IZO: 600060217
IZO MŠ: 150006233

Kontakty:

Ředitel školy: Mgr. Iva Filsaková
Telefon: ☎ MŠ 380 120 964
E-mail: reditel@zsluznice.cz, zsluznice@seznam.cz,
Internetové stránky: www.zsluznice.cz,

Zřizovatel školy:

Obecní úřad Lužnice
Lužnice 139
379 01 Třeboň
Telefon: 384 792 402
E – mail: obec.luznice@cmail.cz
www stránka: www.obec-luznice.cz

Právní forma:

Příspěvková organizace

Zpracovatelé programu:

pedagogové MŠ

Platnost dokumentu:

od 1. 9. 2017

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola v Lužnici je škola s dlouhodobou historií. Byla otevřena 1. 9. 1947 v budově základní školy. Spolu se základní školou zde působila do roku 1978, kdy byla základní škola zrušena. Mateřská škola se přestěhovala do prvního patra a zde sídlí do současnosti. V roce 1991 byla opět otevřena základní škola.

V dřívějších letech, kdy MŠ spadala pod obec Lomnice nad Lužnicí, do ní byly dováženy i děti z okolních obcí. Na základě zákona č. 564/ 1990 Sb., o státní správě ve školství a na základě zřizovací listiny ze dne 1. 1. 2003 byla státní mateřská škola začleněna pod Základní školu Lužnice. K tomuto datu byla Základní škole přiznána právní subjektivita. Zřizovatelem je Obecní úřad v Lužnici.

Specifikem této mateřské školy je především její poloha na okraji malebné obce, ležící uprostřed rybníků v jihočeské krajině. Děti jsou neustále v přímém kontaktu s přírodou a dotýká se jich cyklus zemědělského roku. Rodiče dětí mají ke škole vstřícný a citový vztah, neboť většina z nich ji navštěvovala. K oblíbenosti školky přispívá rovněž individuální přístup k dětem, klidnější režim a téměř rodinná atmosféra. Mateřská škola je jednotřídní s kapacitou 25 dětí, pod vedením dvou učitelek a školního asistenta (toto personální obsazení čerpáno ze Šablon šk. rok 2017/2018). Do mateřské školy jsou přijímány děti od 2 do 6 let. Příjem je prováděn na základě přihlášky podané v době zápisu. Zápis bývá vyhlášen v měsíci květen. Mateřskou školu navštěvují děti nejen z Lužnice, ale i jejího širokého okolí.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má k dispozici celé první patro dvoupodlažní budovy, kde se nachází dvě velké místnosti, ložnice dětí, umývárna s WC, kuchyňka, sklad čistících prostředků, kancelář učitelek, šatna a chodba. První velká místnost slouží jako hlavní třída. Je rozdělena na hrací koutky a na část se stolečky, určenými k pracovním i herním činnostem. Druhá velká místnost je určena k hudebním činnostem (je zde umístěn klavír s hudebními nástroji pro děti) a pohybovým aktivitám dětí. Ve zbývající části místnosti je jídelna, sloužící jak pro mateřskou, tak pro základní školu. K jídelně přiléhá malá kuchyňka pro výdej jídla.

Místnost mezi hlavní třídou a jídelnou slouží jako kancelář učitelek. Třídy jsou prostorné, světlé, dobře vybavené hračkami a různými pomůckami pro rozvoj dětí. Hračky, didaktické pomůcky, výtvarný materiál a knihy mají děti volně přístupné v nízkých skříňkách, aby si mohly samy kdykoliv zvolit libovolnou činnost.

Dobře situována je oddělená místnost, která slouží jako ložnice. Dispozičně slabší stránkou řešení prostoru je umístění šatny a umývárny s toaletami. Široká chodba je využívána k prezentaci dětských prací. Okna mateřské školy jsou pravidelně vyzdobena v návaznosti na roční období.

K mateřské škole patří nově zrekonstruovaná zahrada s dřevěným domečkem na hračky, pískovištěm a dopravním hřištěm. Od silnice odděluje zahradu pás různých keřů. Třetina zahrady je zastíněna několika stromy a okrasně kvetoucími keři. Zahrada je také vybavena houpačkami, skluzavkou, domečkem pro děti a zahradním nábytkem.

Žákovská a učitelská knihovna jsou bohatě zásobeny, neustále jsou doplňovány moderními publikacemi, encyklopediemi, dětem i učitelce jsou knihy stále k dispozici.

Pro činnost učitelů, plánování výchovně vzdělávacích činností, je k dispozici kancelář s počítačem a multifunkčním tiskovým zařízením.

Prostory mateřské školy jsou zabezpečeny proti vniknutí neznámých osob v době běžného provozu školy. Zabezpečení je realizováno instalací videotelefonu propojujícího vchod do prostor mateřské školy s videokamerou a mikrofonem nainstalovaným na chodbě v MŠ.

Dle finančních, organizačních, personálních a časových možností máme v plánu změnit či zlepšit:

- Vybavit zahradu o další zahradní prvky.
- Obnovit podlahy.
- Zrekonstruovat stávající prostory umývárny, toalet a sprchového koutu.

3.2 Životospráva

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna v Třeboni. Dětem je poskytována pestrá, rozmanitá a vyvážená strava s dostatkem ovoce a zeleniny. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržování správné technologie přípravy pokrmů i nápojů, a to na základě stanovených předpisů a norem. Rodiče mají na chodbě k dispozici jídelníček.

Společné jídlo je podáváno třikrát denně. Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze, do jídla nejsou nuceny. Snažíme se o maximální motivaci formou osobního příkladu a přiznání výběru dítěte („Můžeš se sám rozhodnout, kolik jídla si vezmeš a sám si podle chuti přidat.“). Mezi jídlem jsou dodržovány pravidelné intervaly. Během stolování jsou děti vedeny k používání příborů a samostatné obsluze (talíře i hrnečky si samy odnášejí, třídí příbory...).

Pitný režim dětí je zajišťován v průběhu celého dne. Dětem je nabízeno dostatečné množství neslazených tekutin. Ve společné herně mohou pít kdykoliv dle vlastní potřeby a to z vlastních hrnečků. Na pravidelný pitný režim dbáme i během pobytu venku.

Hygienické potřeby děti provádějí samostatně podle vlastní potřeby a požadavku intimity. Potřebují-li pomoc, je jim poskytnuta ze strany učitelky. Při oblékání a svlékání, úklidu hraček apod. jsou děti vedeny k samostatnosti, vzájemné ohleduplnosti a pomoci. Děti vedeme k pravidelné hygieně vždy po použití WC, před jídlem i po jídle.

Teplotu ve třídách regulujeme podle počasí, nepřetápíme. Třídy několikrát denně větráme. Dětem umožňujeme každodenní pobyt na čerstvém vzduchu, pravidelně dopoledne a podle počasí i odpoledne, s ohledem na přírodní podmínky (déšť, silný vítr, náledí, mráz pod – 10 °C).

V době odpoledního klidu děti odpočívají na lehátkách. Ke spánku děti nejsou nuceny. Starším dětem s nižší potřebou spánku je po krátkém odpočinku nabízena tichá, klidná činnost

ve třídě jako náhradní nespavá aktivita. Během ní jsou děti vedeny k toleranci a ohleduplnosti ke druhým (nerušíme ostatní při spánku), mohou se věnovat klidovým činnostem charakteru společenských her, vyplňování grafomotorických listů, kreslení, malování, modelování. Tato doba je kromě odpočinku věnována čtení pohádek, příběhů a poezie, poslechu hudby a zpěvu.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Ten je současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci tak, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy.

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se podporovat přátelské a bezpečné klima v prostředí naší MŠ. Vztahy mezi dospělými i dětmi jsou budovány vzájemnou důvěrou, tolerancí a ohleduplností. K dětem v naší MŠ přistupujeme individuálně, respektujeme jejich potřeby. Podporujeme samostatné rozhodování dětí. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Motivujeme děti k přátelství, toleranci, vzájemné ohleduplnosti, zdvořilosti a solidaritě. Tyto vztahy se projevují ve vztazích mezi dětmi, dospělých k dětem i ve vztazích k rodičům a veřejnosti.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci, adaptaci dítěte mohou být přítomni rodiče, adaptační doba konkrétního dítěte vždy vychází z domluvy rodič + dítě + učitelka. Rodiče mohou kdykoliv vejít do třídy a podívat se, co jejich dítě dělá. Podmínkou je přezutí a fakt, že nemají akutní infekční chorobu. K rozhovorům s učitelkou je nejvhodnější čas při ranním předávání dětí či při jejich následném vyzvedávání.

Učitelky i asistent jsou dítěti spíše partnerem a pomocníkem, učitelka především průvodcem na jeho cestě k poznávání. Děti i dospělí se řídí společně vytvořenými pravidly spolupráce.

3.4 Organizace

Organizace průběhu dne je zakotvena v režimu dne, je možné ji dle potřeb a okolností upravovat a měnit. Přizpůsobujeme ji potřebám a činnostem dětí, dodržujeme přesně pouze časy stravování.

Organizace dne v MŠ Lužnice

- 6:30 - 8:15 scházení dětí, volná hra (neřízená)
= mateřská škola poskytuje dostatek prostoru pro volnou hru a spontánní výběrové činnosti v době od příchodu dětí do MŠ po dopolední svačinu, ale také v průběhu pobytu venku a při odpoledních činnostech ve třídě nebo při pěkném počasí na zahradě školy;
- 8:15 - 8:30 úklid hraček, TV chvilka, hygiena
- 8:30 - 8:50 dopolední svačina, hygiena
- 8:50 - 9:45 řízené činnosti podle třídního tematického plánu, jazykové chvilky, hygiena, příprava na pobyt venku
= těmto činnostem je věnována většinou doba od dopolední svačiny do pobytu venku (okolo desáté hodiny), ale řízená společná činnost nebo hra může spontánně vzniknout nebo být navozena učitelkou kdykoliv v průběhu dne. Činnosti jsou plánované učitelkou, mají stanovený cíl a prostředky a vychází z potřeb a zájmů dětí. Děti jsou povětšinou rozdělovány do dvou skupin, v nichž vykonávají činnosti přiměřené jejich věku a schopnostem;
- 9:45 - 11:45 pobyt venku
= může probíhat na zahradě nebo formou vycházky do prostředí, ve kterém se mohou děti volně pohybovat. Pobyt venku poskytuje dětem poznatky o okolí a především je prostorem k dostatečnému pohybovému vyžití a volné hře;
- 11:45 – 12:15 hygiena, oběd, hygiena (čištění zubů, WC), kroužky pro předškolní děti
- 12:15 – 14:00 příprava na odpočinek, poslech pohádky, odpočinek, postupné vstávání předškolních dětí, klidové činnosti v herně
= jsou zařazovány kdykoliv v průběhu dne, nejčastěji před svačinou a při pobytu venku, jejich cílem je navození rušných aktivit, procvičení dechového a pohybového aparátu, podpora zdravého růstu, mohou je nahradit intenzivní spontánní pohybové aktivity;

14:00 – 14:30 hygiena, převlékání, příprava na odpolední svačinu, svačina, hygiena

14:30 – 16:00 volná hra, vyzvedávání dětí

-individuální práce: je prováděna s dětmi, které potřebují procvičit některou dovednost potřebnou pro další postup v jejich vývojové úrovni. O individuální práci jsou rodiče informováni a je jim nabídnuta forma spolupráce. Individuální prostor pro sdělování a naslouchání je věnován každému dítěti, kdykoliv jej potřebuje. Děti jsou vedeny k tomu, aby se nebály sdělit svůj názor, návrh, připomínku.

Řád mateřské školy

1. Mateřská škola v Lužnici je jednotřídní mateřská škola s kapacitou 25 dětí.
2. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00 hod.
3. Děti jsou do mateřské školy přiváděny obvykle do 8:00 hod., je-li potřeba rodiny jiná, je vhodná individuální domluva s učitelkou. Rodiče mohou vstupovat do prostor určených dětem (nutné přezutí) po dohodě s učitelkou.
4. Při nástupu dítěte do mateřské školy lze dohodnout s učitelkou adaptační režim.
5. Rodiče jsou povinni osobně předat dítě učitelce.
6. Pracovnice přejímají odpovědnost za dítě poté, co je jim osobně předáno, a této odpovědnosti jsou zproštěny od chvíle, kdy si je rodiče nebo jejich zástupci vyzvednou.
7. Vyzvedává-li dítě pověřená osoba, je nutná plná moc k tomu, abychom jí mohli dítě vydat. V případě, že dítě předává a vyzvedává starší sourozenec, je nutný písemný souhlas rodičů.
8. Do mateřské školy patří dítě zcela zdravé. Učitelka má právo nepřijmout dítě s nachlazením či infekčními nemocemi.
9. Z hygienických důvodů není možné, aby rodiče vstupovali do jídelny. Rovněž není dovoleno z hygienických důvodů vstupovat do kuchyně, používat lednici a WC.
10. Z hygienických důvodů je možno svačit pouze ve školní jídelně. Dopolední svačina v mateřské škole je od 8:30, odpolední svačina od 14:00 hod. Z provozních důvodů není možno individuálně docházet s dítětem do jídelny.
11. Děti jsou ze strany zaměstnanců pravidelně kontrolovány při osobní hygieně a sebeobsluze.

12. Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech. Předchází sociálně-patologickým jevům.
13. Při pobytu v mateřské škole i na školní zahradě je nutné z bezpečnostních důvodů, aby děti měly pevnou obuv (nikoliv pantofle).
14. Z důvodů bezpečnosti dětí je zakázáno vjíždět do školního dvora.
15. Rodiče hlásí nemoc či jinou absenci dítěte na tel. **380 120 964** . Rodiče odhlašují dítě na příslušné dny z docházky, a to do 8:00 hod.
16. Rodiče nahlásí každou změnu v osobních datech dítěte, změny telefonního spojení, změnu zdravotní pojišťovny.
17. Školné se platí podle platné směrnice o úplatě za předškolní vzdělávání do 20. – 25. dne následujícího měsíce. Bližší informace na informační tabuli.
18. Věkové složení dětí – od 2 do 6 let, děti po odkladu školní docházky ve věku 7 let.
19. Mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu „Hrajeme si a objevujeme svět kolem nás“ se zaměřením na smyslovou výchovu a bezprostřední poznávání.
21. Organizace dne je natolik flexibilní, aby mohla reagovat na případné aktuální změny.
22. Mateřská škola nezodpovídá za ztrátu cenných věcí – zlaté řetízky, náušnice, hračky z domova atd.

3.5 Řízení mateřské školy

V Základní škole a Mateřské škole pracuje osm zaměstnanců. Tento počet se mění v závislosti přítomnosti dětí s SVP a s přiznaným podpůrným opatřením doporučující pomoc asistenta pedagoga. Bez vzájemné spolupráce všech a otevřené komunikace by nebylo možné zajistit správné fungování školy. Každý zaměstnanec má jasně stanovené povinnosti, vycházející z náplně práce. Každodenní problémy a požadavky se projednávají při ranních „pětiminutovkách“ či při polední přestávce základní školy. Jedenkrát měsíčně probíhá porada o běžném provozu a čtyřikrát ročně velká porada.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří klima vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Pedagogičtí pracovníci ve spolupráci s nepedagogickými pracovníky se podílejí na aktivitách školy, každý má možnost vyjádřit svůj názor.

ZŠ i MŠ úzce spolupracuje s Obecním úřadem v Lužnici, obě strany se účastní všech veřejných akcí (2 x ročně besídky – „Adventní zpívání v kostele“, „Zahradní slavnost“, Sportovní hry malotřídních škol, zahájení a konec školního roku...). Aktivity školy prezentují webové stránky či zprávy v tisku, v rozhlase.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Základní škola a Mateřská škola má společného ředitele. V mateřské škole pracují 2 učitelky s předepsanou odbornou kvalifikací a školní asistent (ve školním roce 2017/2018). O údržbu, úklid a výdej stravy se stará 1 provozní zaměstnankyně.

Rodiče dětí, které do MŠ brzy nastoupí, mají možnost 1x za 14 dní navštěvovat školku v rámci Klubu maminek. O tyto první kontakty dětí se školním prostředím je tradičně velký zájem.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Je podle možností a podmínek školy zajištěno překryvání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den ve třídě, optimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Specializované služby, péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky. Škola spolupracuje s PPP a SPC v Jindřichově Hradci. Mateřská škola je v úzkém každodenním kontaktu se ZŠ. Děti se setkávají při společných akcích (výlety, besídky, divadelní představená, oslavy Dne dětí, Dne Země, Sportovního dne, při Noci s Andersenem, při pobytech na školní zahradě, atd...).

Dle finančních, personálních, organizačních a časových možností máme v plánu změnit či zlepšit:

- Umožnit učitelům další vzdělávání, které povede ke zkvalitnění jejich práce i k osobnostnímu rozvoji.

3.7 Spoluúčast rodičů

Snažíme se o vytváření co nejlepších vztahů mezi pedagogy a rodiči. Záleží nám na oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat.

Rodiče a prarodiče se v průběhu roku aktivně zúčastňují všech akcí, poskytují drobné sponzorské dary, provádějí opravy hraček, účastní se např. společných zahradních prací na projektu Zahradníkův (k)rok.

Rodiče mají možnost se denně na své dítě informovat, a to ráno při předávání dítěte, vyzvedávání po obědě nebo v odpoledních hodinách. Pravidelně a dostatečně jsou informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Na nástěnkách v šatně si mohou přečíst, co děti celý týden dělají, co se právě učí. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy – nabízet akce pro děti – spoluorganizovat je, spolupodílet se při řešení vzniklých problémů apod.

Dítě předávají učitelce osobně a upozorní ji na případné jeho zdravotní potíže. Pokud dítě z mateřské školy vyzvedává někdo jiný než rodiče, podepíše dohodu o předávání dítěte.

Při adaptaci dětí mají rodiče možnost vstupovat do třídy s dítětem a případně tam i dle jeho potřeb zůstat.

Schůzky s rodiči probíhají pravidelně v měsících září a v červnu, s rodiči dětí, které půjdou k zápisu do základní školy, se scházíme v měsíci lednu. Této schůzky se účastní také ředitelka školy, která rodiče podrobně informuje.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči taktně, ohleduplně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Oblast vzdělávání nám určují podmínky stanovené zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku a které jsou dány jejich speciálními potřebami.

Učitel by měl mít alespoň základní vzdělání z oblasti speciální pedagogiky.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Vzdělávání je třeba ale přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem a byly vytvořeny optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti.

Rozvoj takových dětí závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí. Proto je nutné navázat úzkou spoluprací s rodiči takových dětí, vhodně a citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP zpracovává škola. IVP zpracovává škola na základě doporučení SPZ.

PLPP sestavuje učitelka za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými učitelkami, s cílem stanovení např. metod a forem práce s dítětem, způsobů kontroly a vyhodnocení stanovených období PLPP. Dále učitelka organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením.“

Učitelka pro dítě s přiznaným podpůrným opatřením od druhého stupně společně s vedením školy a na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracovává pro konkrétní dítě IVP. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních dětí. IVP může být během roku upravován podle potřeb dítěte. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.“

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Obsah vzdělávání i stanovené vzdělávací cíle v našem ŠVP jsou přizpůsobeny i mimořádným schopnostem dětí.

Dětem jsou nabízeny další aktivity podle zájmu a s ohledem na jejich schopnosti.

Společně se snažíme vytvořit dítěti, které je mimořádně nadané, optimální podmínky k co největšímu využití jeho potenciálu s ohledem na jeho individualitu.

Dítě, které vykazuje známky jakéhokoliv nadání, dále plně rozvíjíme a podporujeme v dané oblasti.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Plně si uvědomujeme specifika související s obsahovou úrovní ve všech oblastech vývoje. Cíle a záměry vzdělávání se snažíme tomu co nejvíce přizpůsobit.

Dvouleté děti potřebují více individuální péče, emoční podporu, pocit bezpečí, podnětné prostředí, srozumitelná pravidla a pravidelný denní režim. V tomto věku se děti nejvíce učí právě nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou.

V mateřské škole máme nastavena jasná a srozumitelná pravidla, tak aby je zvládalo dodržovat i dvouleté dítě. V rámci denního režimu je zajištěna pravidelnost aktivit a činností. Dětem také nabízíme dostatečný prostor pro odpočinek. Snažíme se, abychom těmto dětem nechali co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Přizpůsobujeme organizaci dne, tak abychom citlivě střídali nabídkové činnosti, nacvičovali návyky a praktické dovednosti.

Učitelé uplatňují příjemný, laskavý a důsledný přístup k dítěti, které tak přirozeně přijímá a osvojuje si návyky a principy v mateřské škole.

Dle finančních, personálních, organizačních a časových možností máme v plánu změnit či zlepšit:

- Dostatečně vybavit mateřskou školu množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro děti od 2 let.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je rodinného charakteru uzpůsobená pro děti od 2 do 6 let, pro odkladové děti až do 7 let, je tedy věkově smíšená. Jednotřídní mateřskou školu tak mohou společně navštěvovat sourozenci. V průběhu dne jsou všechny děti pospolu, vyjma denní řízené činnosti, kdy jsou děti povětšinou rozděleny do dvou skupin dle věku – mladší Žabičky (od 2 do 4,5 let) starší Rybičky (od 4,5 do 6 let). Každá skupina je vedena jednou učitelkou, přičemž obě skupiny mají svou vlastní řízenou činnost. Rozdělení dětí do dvou skupin umožňuje lepší volbu činností vhodných pro jejich věkovou úroveň. Snížený počet dětí ve skupince také umožňuje zajištění větší bezpečnosti a dává větší prostor k individuálnímu přístupu během vzdělávacích a výchovných činností. Na organizaci si děti dobře zvykají.

Práce se skupinou mladších dětí je specifická tím, že je zaměřena na jejich adaptaci a navazování vztahů s ostatními. Prioritou denního režimu je hra, v jejímž průběhu si rozvíjejí řeč, motoriku i dílčí vědomosti. Zaměřujeme se také na sebeobsluhu a spolupráci.

Starší skupinu dětí vedeme k dosažení klíčových kompetencí pro předškolní věk (kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské), tak abychom přispěli k výbavě dítěte pro celoživotní učení dříve, než zahájí povinné školní vzdělávání. S dětmi plníme vzdělávací cíle ŠVP, směřující k samostatnosti a přípravě dětí na školní docházku.

Jednotlivé denní činnosti jsou provázeny pravidelnými rituály (např. před ukončením volné hry - tzn. odchod na svačinu, cvičení nebo komunitní kruh - si začneme zpívat písničku, což je signál motivující děti k zanechání činnosti). Výhodu společné třídy spatřujeme ve vzájemné spolupráci dětí různého věku, přičemž jsou děti vedeny k prosociálnímu chování. Mladší děti se během roku postupně zapojují do řízené činnosti starších, starší děti pomáhají mladším a vzájemně se respektují.

V naší mateřské škole souběžně působí dva učitelé na třídě v rámci dopoledních činností a to v rozsahu nejméně 2,5 hodiny denně. Jedná se tak o asistenci při dopolední svačince, přípravě a spolupráci řízených činností. Dále pak při dohledu nad hygienou dětí a společné přípravě na pobyt venku, která obsahuje pomoc dětem při oblékání. Učitelé spolupracují při aktivitách prováděných během pobytu venku a poté při společném obědě dětí.

Do školního vzdělávacího programu je zahrnuto individuální vzdělávání dětí, které mají v příštím roce nastoupit povinnou školní docházku. Věnujeme více pozornosti na rozvoj

např. grafomotoriky, pohybových dovedností, předmatematických představ, zaměřujeme se na získání věku odpovídajících vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro další rozvoj dítěte.

4.1 Povinné předškolní vzdělávání

- Novela školského zákona, zákon č. 178/2016 Sb. Zavádí s účinností od září 2017 povinné předškolní vzdělávání a zavádí individuální vzdělávání dětí jako možnou alternativu plnění povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole.
- Mění se pravidla přednostního přijímání dětí ke vzdělávání v mateřské škole (od září 2017 se bude týkat dětí starších čtyř let, od září 2018 dětí starších tří let, od září 2020 dětí od dvou let). – pokud v průběhu dalších let nedojde ke změnám školského zákona.
- Mění se termín zápisu k povinné školní docházce v základní škole a podání žádosti o odklad povinné školní docházky.
- Povinné předškolní vzdělávání a přednostní přijímání k předškolnímu vzdělávání
- S účinností od 1. ledna 2017 je stanoveno dětem, které dosáhnou pěti let do konce měsíce srpna. Tyto děti nastoupí do mateřské školy v následujícím školním roce k povinnému předškolnímu vzdělávání.
- Zavádí se zápis k povinnému předškolnímu vzdělávání, který bude mateřskou školou vypisován ve stanoveném časovém období, zveřejněn dostatečně dopředu na webových stránkách, budově školy a na vývěsce Obecního úřadu.
- Mateřská škola musí do svého školního řádu zapracovat informace o podmínkách uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání absencí včetně způsobu dokládání jejich důvodů.
- Pokud si ředitel školy vyžádá doložení důvodů nepřítomnosti dítěte, zákonný zástupce tak bude muset učinit do tří dnů od vyžádání.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program mateřské školy nese název: „**Hrajeme si a objevujeme svět kolem nás**“. Vychází z konkrétních podmínek naší mateřské školy a jeho cílem je předat informace o tom, co se děti v mateřské škole učí a k čemu jsou během svého pobytu vedeny. Program je rozpracován do 6- ti integrovaných bloků, které jsou sestaveny tak, aby byly pro děti nejen zajímavé a přínosné, ale také prakticky využitelné. Učitelé si mohou zvolit téma, které je pro ně a pro děti v dané situaci aktuální a vyhovující. Sami si tak určují časový rozsah plnění zvoleného tématu s přihlédnutím na podmínky, na momentální situaci, schopnosti dětí a na celkovou úroveň třídy.

Učitelé zpracují témata do třídních vzdělávacích programů tak, aby mohli samostatně a tvořivě uskutečňovat své nápady, praktické dovednosti a tím se zároveň mohli seberealizovat. Zároveň při tom aby děti měly dostatečný prostor k rozvoji své osobnosti a uspokojování základních individuálních potřeb.

5.1 Zaměření školy

Hlavní pedagogický záměr je orientován směrem k dítěti a směřuje k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a do dalšího vzdělávání.

Naše MŠ je obklopena překrásnou přírodou jižních Čech. Má velmi vhodnou polohu pro vycházky, tudíž staví v našem programu do popředí environmentální výchovu. Společnými silami klademe důraz na pěstování vztahu dětí k přírodě, prohlubování poznatků o ni a hlavně na rozvoj morálně volných vlastností nejen ve vztahu k rostlinám a živočichům.

5.2 Dlouhodobé cíle naší školy

Naším cílem je navázat na to, co už děti vědí a umí, vhodnou motivací budeme navozovat takové činnosti, které budou děti podněcovat k citovému prožitku, k aktivitě při ochraně přírody a to přiměřenou formou k jejich věku. Budeme se snažit nabízet dostatek podnětů, aby se děti rozvíjely podle svých možností, aby poznaly, že vlastní aktivitou mohou ovlivňovat své okolí. Zároveň budeme při procházkách do přírody podporovat fyzické zdraví a zdatnost dětí, uspokojovat zvědavost, podporovat schopnosti potřebné k učení. Budeme využívat literaturu pro děti s přírodní tematikou.

Naše priority:

1. Usnadňujeme dětem první kroky v MŠ maximální péčí, pohlazením, zájmem.
2. Naší snahou je, aby se děti u nás cítily bezpečně a v pohodě.
3. Učíme děti nebát se komunikovat.
4. Rozvíjíme u dětí schopnost empatie ve vzájemných vztazích a prosociální chování.
5. Pro všechny děti platí stejná pravidla.
6. Věříme v jejich schopnosti a pověřujeme je přiměřenými úkoly.
7. Učíme děti orientovat se v morálních hodnotách, stanovujeme si pravidla chování ve třídě, vytváříme si piktogramy a využíváme komunitní kruh.
8. Přizpůsobujeme denní režim dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu.
9. Vedeme děti k řešení konfliktů dohodou.
10. Využíváme a vhodně aplikujeme poznatky ze seminářů a školení.

Chceme, aby děti v naší škole prožívaly den bez stresů, v pohodě, přátelském ovzduší všech přítomných. Snažíme se navázat pozitivní vztah s každým dítětem.

5.3 Metody a formy vzdělávání, které jsou v MŠ uplatňovány

Pomocí *prožitkového a kooperativního učení hrou* podněcujeme u dětí celkovou radost z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti a radost z učení.

Uplatňujeme též *situační učení*, které dětem srozumitelně poskytuje praktické ukázky životních souvislostí. Vytváříme a využíváme situace kdykoliv v průběhu dne, kdy je dítě potřebuje tak, aby pochopilo jejich smysl.

Ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, poskytujeme dítěti vzory chování a postojů, které jsou vhodné k nápodobě. Toto spontánní a sociální učení je tak založené na principu přirozené nápodoby.

Snažíme se, aby všechny spontánní i řízené aktivity byly vzájemně provázané a vyvážené pro potřeby a možnosti předškolního dítěte. Tyto činnosti probíhají zpravidla v *menší skupině či individuálně*.

Učitel je pro dítě průvodcem na jeho cestě za poznáním. Styl, který využívá je založen na principu *vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte*.

Naše vzdělávání probíhá na základě *integrovaného přístupu* pomocí integrovaných bloků. Dítěti je tak nabízen vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích, tak aby vycházel z jeho života a byl pro něj smysluplný, zajímavý a užitečný.

Dítě získává skutečné činnostní výstupy – kompetence:

- **kompetence k učení** - dítě pozoruje, zkoumá, orientuje se v prostředí, všímá si, co se kolem něj děje, učí se vědomě i spontánně, pracuje podle instrukcí a pokynů, učí se hodnotit osobní pokroky
- **kompetence k řešení problémů** - všímá si dění, řeší problémy, na které stačí na základě bezprostřední zkušenosti (cestou pokusu, omylu, experimentu, vymyšlení nových situací), využívá dosavadních zkušeností, fantazii a představivosti, užívá číselných a matematických pojmů
- **komunikativní kompetence** - hovoří ve vhodně formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje své emoce (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými prostředky), dovede využívat komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie, audio vizuální techniku, telefon), ví, že se lidé dorozumívají různými jazyky
- **sociální a personální kompetence** - samostatně rozhoduje o svých činnostech, vytváří si svůj názor, za své jednání odpovídá a nese důsledky, dokáže se prosadit, podřídit, domlouvá se a spolupracuje, uplatňuje společenské návyky a pravidla, k neznámým lidem se chová obezřetně, chápe, že lidé se liší a dítě k nim dokáže být tolerantní, dokáže se bránit projevům násilí
- **činnostní a občanské kompetence** - učí se plánovat, organizovat, rozpoznává vlastní silné a slabé stránky, odhaduje rizika, zajímá se o druhé, uvědomuje si svá práva a práva druhých, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Při plánování a zajištění vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí nadaných je zapotřebí mít na zřeteli skutečnost, že každé dítě se ve svých individuálních potřebách a možnostech liší. Snažíme se plně využít potenciálu a možností každého dítěte.

Podpůrná opatření prvního stupně si každá mateřská škola stanovuje sama. Naši učitelé přizpůsobují učivo dítěti, tak aby maximálně využil strategií podpůrných opatření, která naše škola nabízí.

Druhý stupeň podpory stanovuje speciální školská poradenská zařízení po projednání se zákonným zástupcem dítěte a školou.

Tvorba plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu:

- Školní vzdělávací program slouží jako podklad pro tvorbu plánu pedagogické podpory, jenž je vytvořen mateřskou školou pro dítě s přiznaným podpůrným opatřením.
- Individuální vzdělávací plán škola zpracovává na základě komunikace a doporučení příslušného školského poradenského zařízení.

5.5 Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou let je zapotřebí přihlídnout na určitá specifika tohoto věku a využívat zejména individuální přístup. Dvouleté děti projevují velkou touhu po poznání, objevují a experimentují. V pohybových aktivitách jsou méně obratné, dbáme tedy na maximální bezpečnost a asistenci, při řízených i neřízených aktivitách. Dítě v tomto věku obvykle potřebuje silnější vazby na dospělou osobu a poznává nové vzorce chování dospělých a vrstevníků. Učitel zastává velmi významnou pozici vzhledem ke dvouletému dítěti, stává se pro něho jistotou a oporou v běžném dění, ale i v budování vztahů s vrstevníky.

Snažíme se vzdělávací nabídku upravit tak, aby se objevovalo častější opakování činností, tím dvouleté dítě snadněji získá návyky, lehce se adaptuje, zaměřujeme výuku prakticky a uplatňujeme výuku hrou a kooperativní učení. Ponecháváme dětem co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Dáváme dítěti dostatečný prostor pro to, aby přijalo vymezené hranice a nové role.

V oblasti vyhodnocování výsledků vzdělávací nabídky jsme shovívaví, jelikož v tomto věku jsou rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje velmi výrazné.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní vzdělávací program je rozpracován do 6 integrovaných bloků. Obsah integrovaných bloků je stanoven tak, aby byl dětem srozumitelný, prakticky využitelný, zajímavý a zejména přínosný pro rozšíření jejich rozumových schopností a současně tak, aby nebyl pro učitele omezující a zavazující.

Učitelé si v rámci integrovaných bloků mohou zvolit téma, které je pro ně a pro děti v dané situaci, či v daných podmínkách aktuální a vyhovující. Sami si určují časový rozsah plnění zvoleného tématu s přihlédnutím na podmínky, na momentální situaci, na schopnosti dětí a na celkovou úroveň třídy.

6.1 Integrované bloky- Tematický roční plán

Názvy integrovaných bloků

1. Já a moje školka (srpen, září)
2. Barevný podzim (říjen, listopad)
3. Čarovná zima (prosinec, leden)
4. Moje rodina (únor, březen)
5. Jaro a zvířátka (duben, květen)
6. Letní radovánky (červen, červenec)

6.2. Hlavní cíle a výstupy integrovaného bloku

Integrované bloky zahrnují vzájemně propojené dílčí cíle (záměry), vzdělávací nabídku a očekávané výstupy (předpokládané výsledky) pěti vzdělávacích oblastí:

Hlavními cíli předškolního vzdělávání jsou:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Oblasti předškolního vzdělávání:

- Dítě a jeho tělo (biologické)
- Dítě a jeho psychika (psychologické)
- Dítě a ten druhý (interpersonální)
- Dítě a společnost (sociálně-kulturní)
- Dítě a svět (enviromentální)

Každý integrovaný blok je tak zároveň průřezový pro všech 5 vzdělávacích oblastí.

Uvedené cíle, vzdělávací nabídka a očekávané výstupy u každého integrovaného bloku vyjadřují:

***Dílčí cíle** - co pedagog u dítěte podporuje*

***Vzdělávací nabídka** - co pedagog dítěti nabízí*

***Očekávané výstupy** - co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*

6.2.1 Já a moje školka

Cílem tohoto bloku je prostřednictvím plánovaných činností a využitím vhodných situací adaptovat nové děti na prostředí mateřské školy a zapojit je mezi ostatní děti a dospělé. U dětí pak rozvíjet základní hygienické, společenské a zdvořilostní návyky. Poznávat samo sebe, osvojovat si základní pravidla komunikace a spolupodílet se na pravidlech společného soužití. Seznámit je s nejbližším okolím školky, pozorovat život okolo a vytvářet si k němu pozitivní vztah. V neposlední řadě pak nabytí věku přiměřených praktických dovedností.

Dílčí cíle: co pedagog u dítěte podporuje

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Nabízené činnosti: co pedagog dítěti nabízí

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- prohlížení a „čtení“ knížek
- námětové hry a činnosti
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- spontánní hra
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo,

až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

6.2.2 Barevný podzim

Vzdělávací blok se zaměřením na období podzimu má za cíl seznámit děti s rozmanitostí, se změnami a životem v podzimní přírodě. Prostřednictvím prožitkového učení, výtvarných, hudebních i pohybových činností a her tak získat povědomí o podzimu, jeho znacích, tradicích a svátcích. Dále pak rozvíjet schopnost sebeovládání, spolupráce a prosociálního chování v prostředí mateřské školy i mimo ní.

Dílčí cíle: co pedagog u dítěte podporuje

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Nabízené činnosti: co pedagog dítěti nabízí

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- respektovat předem vyjasněná pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá pravidla a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

6.2.3 Čarovná zima

Tento blok podporuje poznávání zimního období, jeho vánočních zvyků, tradicí ale také zimních radovánek a sportů ve spojitosti s prevencí rizik, která přinášejí. Během tohoto období budou děti připravovat své vánoční vystoupení pro rodiče. Budou rozvíjet své tvořivé, komunikativní a kooperativní dovednosti. Děti budou vedeny k rozvíjení pozitivních vztahů k ostatním kulturám, přičemž bude podporováno podvědomí o mezilidských morálních hodnotách.

Dílčí cíle: co pedagog u dítěte podporuje

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Nabízené činnosti: co pedagog dítěti nabízí

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- smyslové a psychomotorické hry
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)

- činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat očima zleva doprava
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- zacházet šetrně s cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.2.4 Moje rodina

Prostřednictvím tohoto bloku bude u dětí podporováno poznávání sebe sama, rozvoj schopnosti vytvářet a prožívat citové vztahy. Děti budou vedeny k uvědomování si pojmů a toho co pro ně rodina a domov znamená. Tvořivou a dramatickou hrou se seznámí s pohádkami a pohádkovými bytostmi. Podporována bude fantazie, psychická a fyzická zdatnost rovněž ochrana soukromí a bezpečí ve vztahu k druhým. Pozornost bude také zaměřována na rozvoj zájmu o učení, zpřesňování smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti.

Dílčí cíle: co pedagog u dítěte podporuje

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- poznávání jiných kultur
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Nabízené činnosti: co pedagog dítěti nabízí

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů související s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a ponaučením
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- zachovávat správné držení těla

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- poznat napsané své jméno
- záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u vedle, mezi, apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnávat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům, (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

6.2.5 Jaro – probouzí se příroda

Záměrem tohoto bloku je přiblížit dětem jarní roční období, tak aby se u nich rozvíjel kladný vztah k živé a neživé přírodě. Posilovány budou poznávací city a kultivováno bude mravní a estetické vnímání. Dětem budou předávány nejen poznatky ze světa přírody na jaře, ale také ze světa lidí. Budou vedeny k úctě k životu ve všech jeho formách. Osvojovat si budou také poznatky o těle a jeho zdraví, stejně tak dovednosti předcházející čtení, psaní a formy verbálního i neverbálního sdělení.

Dílčí cíle: co pedagog u dítěte podporuje

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Nabízené činnosti: co pedagog dítěti nabízí

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně zrakových systémů písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- společenské hry, společenské aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- sluchově rozlišit začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, hononyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.2.6 Letní radovánky

Tento integrovaný blok je zaměřený na letní roční období. Seznámení se s radovánkami ale také prevencí bezpečného chování a podpoře zdraví a osobní pohody nejen v tomto období. Cílem je seznámení se s přírodou, životem na Zemi, ekologickou činností a péčí o okolní krajinu. Podporováno bude prosociální citění, aktivní přístup k životu i ke světu kolem nás.

Dílčí cíle: co pedagog u dítěte podporuje

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Nabízené činnosti: co pedagog dítěti nabízí

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- samostatný slovní projev na určité téma
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování

- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavností v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovat zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- zorganizovat hru
- chápat slovní vtip a humor
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

7. *Evaluační systém*

Školní vzdělávací program slouží jako společné východisko pro práci pedagogů naší mateřské školy. Na jeho základě si připravují třídní vzdělávací program tak, aby svým obsahem odpovídal věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí podle složení třídy a vlastní formě způsobu práce pedagoga. Každý učitel si připravuje svůj plán, povětšinou průběžně a následně jej dle potřeby upravuje či dotváří. Třídní vzdělávací programy jsou tak vytvářeny za spolupráce obou pedagogů. Pracovní materiály si připravují v takové podobě, která jim vyhovuje.

Předškolní vzdělávání v naší mateřské škole je v souladu se školním vzdělávacím programem, který odpovídá požadavkům uvedeným v Rámcově vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Vyhodnocování toho, zda a do jaké míry tomu tak je, přináší zpětnou vazbu všem učitelům i vedení, kteří za něj společně odpovídají.

Vnitřní vyhodnocování (autoevaluace) vzdělávacích činností, podmínek i organizace poskytuje zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci. Autoevaluace je nezbytnou a samozřejmou součástí práce naší mateřské školy.

Důležitou oblastí autoevaluace je posuzování *výsledků vzdělávání*, které učitel průběžně a systematicky provádí za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Pedagogové tak průběžně získávají důležité informace o pokrocích dítěte. Sledují a dokumentují rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte. Cílem průběžného sledování je zachycení případných problémů a vyvození odborně podložených závěrů pro jejich eliminaci a další rozvoj dítěte a dle potřeby zajistí odbornou pomoc.

Pedagogové si vytvářejí svůj přehledný systém sledování, hodnocení a způsob záznamů pokroků dítěte. Písemné záznamy či doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích jsou považovány za důvěrné a přístupné pouze učitelům mateřské školy, ČŠI, popř. rodičům. Učitelé je využívají při své každodenní práci a také pro komunikaci a spolupráci s rodiči. Při hodnocení výsledků vzdělávání úzce spolupracují.

Třídní učitelé zpracovávají písemně také pololetní hodnocení celé třídy.

Oblasti evaluace –	Jak –	Jak často –	Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků
<ul style="list-style-type: none"> na které konkrétní jevy se mateřská škola zaměří 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky: metody a techniky evaluace (formy, způsob vyhodnocování) 	<ul style="list-style-type: none"> časový plán (konkrétní termíny či frekvence hodnocení) 	<ul style="list-style-type: none"> kdo bude za co zodpovědný
Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV	Porovnávání textu Hospitace	Při legislativních změnách Hospitace – 2x ročně	Ředitel Učitelé
Plnění cílů ŠVP (TVP)	Kontrola zápisů v třídní knize Portfolia dětí Hospitace	Hospitace – 2x ročně	Ředitel Učitelé
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (integrovaných bloků)	Kontrola zápisů v třídní knize Fotodokumentace Hospitace	Průběžně během roku – vkládání fotodokumentace, Hospitace – 2x ročně	Ředitel Učitelé
Práce učitelů (včetně jejich sebereflexe)	Hospitace Osobní portfolia	Hospitace – 2x ročně	Ředitel
Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)	Portfolia dětí Dotazníky pro rodiče	Průběžné sledování dětí Celoroční portfolio	Učitelé
Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV	Dotazníky Provozní poradny	Průběžně	Ředitel Učitelé Provozní zaměstnanci

Zdroje:

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání; VÚP Praha 2017

Zákon č. 561/2004, Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání

Internet (www.msmt.cz; www.digifolio.rvp.cz)